

Први потпредседник Владе Србије и министар спољних послова Ивица Дачић учествовао је данас у Сплиту на Трећем самиту Европска унија-Југоисточна Европа.

На самиту су учествовали и министарка иностраних послова Хрватске Весна Пусић, потпредседник Владе и министар иностраних послова и европских интеграција Црне Горе Игор Лукшић, министар иностраних послова Албаније Дитмир Бушати, као и државни секретар Министарства иностраних послова Румуније Ђорђе Ђамба.

Шеф српске дипломатије говорио је на завршном панелу „Куда иде Европа?“.

У наставку је говор министра Дачића са завршног панела:

„Даме и господо,

Прво бих желео да се захвалим потпредседници Владе и министарки спољних послова Хрватске Весни Пусић, што ми је упутила позив да учествујем на овом цењеном скупу. Овде сам у мени драгом друштву пријатеља из региона и из ЕУ, што свакако гарантује да ће дискусија о овим, за нас веома важним темама, које се тичу и наше будућности, бити инспиративна.

Последњих година пратимо са великом пажњом дешавања у Европској унији. Глобална економска криза која је погодила свет 2008. године оставила је тешке последице и по Европу и Европску унију. Осим катастрофалних економских последица, незапослености, пада БДП, пораста инфлације и успоравања развоја, за наше политичке интересе најтежа последица кризе је тзв. «замор од проширења». Наиме, економска криза је у великој мери утицала и на степен посвећености ЕУ, њених институција и држава чланица политици проширења, али је исто тако утицала делом и на смањење подршке у нашим земљама чланству у ЕУ.

Једноставно, назирало се да ће ЕУ, притиснута својим проблемима и растом утицаја евроскептика и партија десног центра у својим редовима, морати у одређеној мери, макар јавно, да ублажи реторику која се тиче проширења. За нас, као политичаре, изјава Јункера да наредних пет година неће бити даљег ширења ЕУ није дошла као изненађење, али је она свакако имала негативне последице по наше јавно мњење.

Ми верујемо да тај фамозни «замор од проширења» представља једну врсту медијски наметнуте тезе, јер стварни економски, али и политички показатељи, на које се противници проширења највише и позивају, говоре искључиво у корист проширења.

Процес европских интеграција земаља ЈИЕ траје јако друго и као што ЕУ осећа замор од проширења, код нас се некад осећа својеврсни замор од дуготрајности процеса интегрисања. Зато је веома важно да се ова два питања балансирају, односно да се политика проширења, као вероватно најзначајнија и најуспешнија европска политика, настави на обострану корист.

Треба рећи да је неоспорно да су европске интеграције једна врста катализатора друштвеног и економског развоја и напретка на овим просторима. Велика већина грађана Србије бира политичке опције које недвосмислено дају примат европском интегративном процесу у контексту кога се одвија и процес интензивних и свеобухватних реформи државе и друштва у целини, базираних на европским вредностима и стандардима. Подсетио бих да су у актуелном сазиву Народне скупштине Републике Србије заступљене искључиво странке које се залажу за европску интеграцију. Охрабрује нас што досадашњи извештаји о напретку реформи и ЕУ интеграција које припрема Европска комисија, јасно указују да напредујемо у добром правцу.

Када говоримо о новој Европи у будућности, морамо да размишљамо о интеграцији свих држава на старом континенту, јер без тога овај историјски политички и економски пројекат неће постићи свој максимум. У многим европским државама последњих година присутан је тренд јачања политичких опција које за лоше економске прилике окривљују политику проширења ЕУ. Уверен сам да о новој Европи у будућности не можемо говорити док се процес проширења успешно не заврши. У прилог томе најбоље говори чињеница да се политика проширења у протеклим деценијама доказала као изузетно успешна и ефикасна.

Европска перспектива суштински је допринела унапређењу регионалне сарадње и односа на простору западног Балкана. Између осталог, захваљујући европској перспективи, отворена питања у региону решавају се дијалогом. Европска перспектива била је кључни фактор који је допринео успеху дијалога Београда и Приштине. Успешност овог дијалога још је једна потврда да политика проширења и даље представља снажну мотивациону снагу на западном Балкану.

Због познатих дешавања, ЕУ се последњих месеци све више бави јачањем своје суседске политике. Мислим да је веома битно имати у виду да је смислено и сврсисходно очекивати да се политика проширења на западни Балкан успешно приведе крају наредних година, јер је веома тешко очекивати да се успешно крене у реализацију новог приступа суседске политике уколико се политика проширења покаже неуспешном.

Озбиљнији застој у проширењу на западни Балкан произвео би вишеструко негативне последице по економски развој, а самим тим и по политичку стабилност у региону. Цена таквог застоја или евентуалног напуштања политике проширења може бити јако висока, у сваком смислу. Са друге стране, ми смо свесни свих изазова са којима се ЕУ суочава и

верујемо да можемо допринети, сразмерно својим могућностима, њиховом превазилажењу, као партнери и будуће чланице ЕУ.

На крају желео бих да се кратко осврнем на актуелно стање евроинтеграција моје земље. Први стратешки спољнополитички приоритет Србије је чланство у ЕУ. Желим то да нагласим и овом приликом, јер се повремено појављују оцене које овај наш циљ доводе у сумњу. Постојање традиционалних политичких, економских и културних веза са Руском Федерацијом никако не доводи у питање наше спољно-политичке приоритете. Снага чињеница је несумњива, Србија преко 2/3 своје економске размене остварује управо са државама чланицама ЕУ. Србија интензивно ради на томе да се један број преговарачких поглавља (23, 24, 32 и 35) отвори у току ове године. Нека поглавља су технички спремна за отварање (32 – финансијска контрола) и очекујемо да ће Савет министара у најскорије време донети одлуку о отварању првих поглавља. Процес скрининга успешно је приведен крају, тако да је сада време за квалитативно нову фазу у нашим преговорима о чланству.

Резолуција Европског парламента о напретку Србије у процесу европске интеграције, која је усвојена 11. марта 2015, позитивно је интонирана и избалансирана. Резолуција констатује реформске активности које посвећено спроводимо како бисмо постали чланица ЕУ. У складу са сугестијама изнетим у Извештају Комисије ЕУ о напретку 2014. и у наведеној Резолуцији ЕП предузимамо суштинске реформе како бисмо у што краћем року у потпуности усвојили европске стандарде и норме.

Србија се континуирано залаже и за интензивирање свих облика регионалне сарадње, који би допринели стабилности региона и његовој европској интеграцији и међународној афирмацији. У овом погледу, желео бих да истакнем значај Процеса сарадње у југоисточној Европи и Савета за регионалну сарадњу, тј. њихов допринос промовисању и унапређењу дијалога на свим нивоима и у свим областима од заједничког интереса за регион. Агилно радимо и на јачем повезивању региона, на економском, транспортном, енергетском и инфраструктурном плану, што ће нас боље повезати и са ЕУ, али и створити нове, повољније услове за кретање људи и роба и повећати нашу конкурентност на пословном плану. Овим ће свакако бити створени бољи услови за живот и останак младих људи у нашем региону, на чијем ће се повезивању такође наредних година радити.

Хвала на пажњи."